

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра приватного та соціального права

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Сімейне законодавство та правові засади
соціального захисту дитини
(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми: «Соціальне забезпечення»
(назва)

за спеціальністю: І10 Соціальна робота та консультування
(шифр, назва)

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Розробник: Катерина ГОРБАЧОВА, к.ю.н., доцент, доцент кафедри приватного та соціального права
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри <u>приватного та соціального права</u> (назва кафедри)	протокол від 06.06.2025 № 19
	Завідувач кафедри (підпис) Марина КУЗНЕЦОВА (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми Наталія КЛЕЦОВА
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Олег РОГОВЕНКО
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

Н. Волгина (ПІБ)
В. Селенник (ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

Тетяна (підпис) Надія Баранчик (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 07.07. 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1.

1.	Назва ОК	Сімейне законодавство та правові засади соціального захисту дитини									
2.	Факультет/кафедра	Юридичний факультет/ Кафедра приватного та соціального права									
3.	Статус ОК	Обов'язковий									
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо-професійна програма «Соціальне забезпечення» за спеціальністю ІІО Соціальна робота та консультування									
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)										
6.	Рівень НРК	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень									
7.	Семестр та тривалість вивчення	Дисципліна викладається протягом: Осіннього семестру для денної форми навчання – 2 семестр									
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів									
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл: для денної форми навчання – 150 годин для заочної форми навчання відсутні	Контактна робота(заняття)						Самостійна робота			
		Лекційні		Практичні /семінарські		Лабораторні					
		Д	З	Д	З	Д	З	Д	З		
		44		30				76			
		8		8				134			
10.	Мова навчання	Українська									
11.	Викладач	Горбачова Катерина Миколаївна, доцент., доцент кафедри приватного та соціального права. Години консультацій – кожного понеділка о 12.15, кабінет 109 г									
11.1	Контактна інформація	Ел. адреса: horbachova1990@gmail.com									
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Сімейне законодавство та правові засади соціального захисту дитини» спрямований на формування у студентів належної правової культури, закладення стійких психологічних стереотипів щодо безумовного дотримання вимог законодавства, захисту законних прав та інтересів учасників сімейних правовідносин. Беручи до уваги значимість даного компонента, а також зважаючи на предмет і методи правового регулювання майнових та особистих немайнових сімейних правовідносин, захисту прав та інтересів дитини у сімейних правовідносинах завданням вивчення (на основі всіх доступних форм і засобів навчання) є: - забезпечити повноцінне оволодіння студентами основних теоретичних положень з усіх правових інститутів сімейного права та нормативно-правовою базою; - сформувати розуміння і вміння орієнтуватися у законодавчій базі; - навчити студентів професійно, грамотно і адекватно застосовувати чинне законодавство, що регулює розглядувану систему суспільних відносин; - сформувати у них необхідні організаційні та вольові навички щодо впливу засобами правового характеру на регулювання зазначених відносин.									

13.	Мета освітнього компонента	Надати студентам глибоких знань у сфері сімейного законодавства, орієнтуватись в базі кола суспільних відносин, що регулюються сімейним правом; суб'єктів цих відносин; знати нормативно-правову базу забезпечення таких відносин, а також підстави виникнення та динаміку сімейних правовідносин, їх форму, зміст; порядок укладення та розірвання шлюбу; права та обов'язки подружжя, батьків, дітей, інших членів сім'ї та родичів; форми влаштування дітей, що позбавлені батьківського піклування, державні гарантії соціального захисту дітей.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на вивченні таких дисциплін як: Конституційне право України, Цивільне право України, Кримінальне право України, Адміністративне право, Трудове право України, Міжнародне публічне право, Сімейне право. Освітній компонент є основою для: Сімейного права, Права соціального забезпечення.
15.	Політика академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами Сумського національного аграрного університету, зокрема Кодексу академічної доброчесності, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/).
16.	Посилання на курс у Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5783
17.	Ключові слова	Шлюбний договір, особисті немайнові права, сім'я, батьківські обов'язки, аліменти, виховання, сімейний кодекс

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)								Як оцінюється РНД
	ПРН ⁵	ПРН ⁷	ПРН ⁸	ПРН ¹⁰	ПРН ¹⁵	ПРН ¹⁶			
ДРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин; Аналізувати правові проблеми та вирішувати практичні завдання у галузі сімейного права.	X								Проведення модульного контролю та атестаційного контролю
ДРН 2. Формувати правові позиції та здійснювати юридичні дії в відповідності з сімейним законодавством; проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.	X		X						Практич на робота 1.1. Практич на робота 2.2.
ДРН 3. - Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми; Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю;	X			X					Практич на робота 1.3. Практич на робота 1.4. Практич на робота 1.5 Практич на робота 1.6.
ДРН 4. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему; складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами	X		X		X			X	Практич на робота 1.7. Практич на робота 1.8. Практич на робота 1.9. Практич на робота 1.10.

ДРН 6. Надавати обґрунтовані висновки щодо окремих фактичних обставин справи.		X		X					2.1., 2.2. Практич на робота 2.3. Практич на робота

ДРН 6. Надавати обґрунтовані висновки щодо окремих фактичних обставин справи									2.3. Практич на робота 2.4.
ДРН 7. Чітко та аргументовано висловлювати власну позицію під час публічного виступу.	X		X		X		X	X	Практич на робота 2.5. Практич на робота 2.6. Практич на робота 2.7. Практич на робота

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота								
	Лк		С		Самост. робота				
	Денна	Заоч	Денна	Заочна	Денна	Заочна		Ітого	
Тема 1. Поняття принципи та система сімейного права 1. Поняття сім'ї. 2. Предмет і система сімейного права. 3. Джерела правового регулювання сімейного права.	4		4		8				8
Тема 2. Сімейні правовідносини 1. Поняття та види сімейних правовідносин. 2. Суб'єкти сімейних правовідносин. 3. Здійснення сімейних прав та виконання сімейних обов'язків.	4		2		9				1,2,3
Тема 3. Поняття сім'ї та шлюбу 1. Поняття та характерні ознаки сім'ї 2. Поняття та правова природа шлюбу 3. Порядок укладення шлюбу.	4		2		9				3,5,6

Тема 4. Права обов'язки подружжя 1. Особисті немайнові права та обов'язки подружжя 2. Майнові права і обов'язки подружжя. 3. Шлюбний договір	4		2		8				8
Тема 5. Особисті немайнові та майнові права і обов'язки батьків і дітей 1. Поняття батьківських прав і обов'язків. 2. Підстави виникнення батьківських прав і обов'язків. 3. Види батьківських прав і обов'язків.	4		2		8				3,6
Тема 6. Порядок встановлення походження дитини. 1. Порядок встановлення батьківства. 2. Порядок реєстрації народження дитини. 3. Порядок оспорування батьківства.	4		2		9				1,2,3,10,13,14,16
Тема 7. Права та обов'язки батьків по вихованню дітей. 1. Підстави та наслідки позбавлення батьківських прав. 2. Майнові правовідносини батьків і дітей. 3. Обов'язки повнолітніх дітей щодо батьків.	4		2		9				1,2,3,4,10,18
Тема 8. Аліментні обов'язки інших членів сім'ї та родичів. 1. Права та обов'язки інших членів сім'ї та родичів. 2. Соціальний захист дитини при розлученні батьків. 3. Порядок розподілу батьківських обов'язків при розлученні.	4		4		9				1,2,3,4,7,13,16

Тема 9. Припинення шлюбу. 1. Поняття припинення шлюбу. 2. Порядок та випадки розірвання шлюбу в органах РАЦСу. 3. Розірвання шлюбу в судовому порядку. Строк для примирення.	4		2		9				3,5,9,13,16,19,20,21
Тема 10. Соціально-психологічні характеристики девіантної поведінки підлітка при розлученні батьків (чинники впливу). 1. Самооцінка як чинник стратегії поведінки дитини у ситуації конфлікту з батьками. 2. Емоційний інтелект як чинник міжособистісної взаємодії між дитиною та батьками. 3. Соціально-психологічні чинники самотності дитини, способи та методи попередження.	4		4		8				3,6,10,14,15
Тема 11. Державні гарантії соціального захисту дитини. 1. Право дитини на ім'я. 2. Обов'язки батьків щодо виховання та розвитку дитини. 3. Підстави та порядок позбавлення батьківських прав.	4		4			7			
Всього	30		44			76			

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент</u> <u>самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Знати теоретичні основи сімейного законодавства	- проведення лекційних та практичних занять з використання мультимедійних технологій.	18	- додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних	20

			робіт.	
ДРН 2. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин	- проведення лекційних та практичних занять з використання case-study (метод аналізу конкретних ситуацій).	18	- аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань; - додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем.	20
ДРН 3. Застосовувати правові знання з сімейного права та права соціального забезпечення для оцінювання юридичних фактів, обґрунтовувати їх правову оцінку	- під час викладання матеріалу використовувати метод діалогового навчання, співробітництво студентів (кооперацію), - використання імітаційних методів навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності)	20	- аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань; - додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем.	20
ДРН 4. Логічно (послідовно, з виділенням головного, доказово) викладати правничий матеріал із застосуванням знань різних джерел права.	- ознайомлення студентів з методами роботи з нормативно-правовою базою та іншими джерелами.	20	- додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань; - проходження тренувального тестування за кожною з тем.	16
Всього годин		74		76

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання Осінній 4 семестр (іспит)	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1. 1	Модуль 1 (теми 1-5)	50 балів/50%	До 7 тиждень
2. 1.1.	Тестування	20 балів /20%	До 7 тижня
3. 1.2.	Усні опитування	10 балів /10%	щотижня
4. 1.3.	Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) по кожній темі	10 балів /10%	щотижня
5. 1.4	Написання контрольної роботи за результатами вивчення теоретичного матеріалу	10 балів /10%	До 7 тижня
6. 3.	Модуль 2 (теми 6-8)	50 балів/50%	15 тиждень
7. 3.1	Тестування	10 балів /10%	До 15 тижня
8. 3.2	Усні опитування	10 балів /10%	щотижня
9. 3.3.	Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) по кожній темі	5 балів /5%	щотижня
10. 3.4	Індивідуальна дослідницька робота (реферат)	10 балів /10%	До 15 тижня
11. 3.3	Колоквіум (тема 7, 9)	5 балів /5%	До 15 тижня
12. 3.5	Написання контрольної роботи за результатами вивчення теоретичного матеріалу	10 балів /10%	До 15 тижня

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент ¹	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ²
Практичний кейс (підготовка, презентація, захист)	<7 балів <i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	7-12 <i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання</i>	13-14 балів <i>Виконано усі вимоги завдання</i>	15 балів <i>Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми</i>
Колоквіум	<3 балів	3-5 балів	6-8 балів	9-10 балів

¹ Зазначити компонент сумативного оцінювання

² Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

	<i>Теоретичні відповіді не точні не вірні</i>	<i>Відповіді надані не на всі питання колоквиуму,</i>	<i>Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі</i>	<i>Всі завдання виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі</i>
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-1 бал	2-3 бали	3-4 балів	5 балів
	<i>Залежить від кількості вірних відповідей на тест</i>	<i>Залежить від кількості вірних відповідей на тест</i>	<i>Залежить від кількості вірних відповідей на тест</i>	<i>Залежить від кількості вірних відповідей на тест</i>
Іспит	0-5 балів	5-15 балів	15-27 балів	27-30 балів
	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному завдання не виконано	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, завдання виконано з помилками	Студент достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, завдання виконано	Студент гарно орієнтується в теоретичному матеріалі, завдання виконано

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	На кожному практичному занятті
2	Обговорення та взаємооцінювання студентами виконаних практичних завдань	на практичних заняттях
3	Настанови викладачів в процесі виконання практичних завдань	На консультаціях
4	Усний зворотній зв'язок від викладача та студентів після презентації реферату	1-10 тиждень
5	Оцінювання результатів колоквиуму	7,14 тиждень
6	Оцінювання письмових робіт	7, 14 тиждень

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основна:

- Сімейний кодекс України. Документ 2947-III, чинний, поточна редакція — Редакція від 01.01.2024, підстава - 1909-IX
- Цивільний процесуальний Кодекс України. Документ 1618-IV, чинний, поточна

редакція — Редакція від 21.06.2024, підстава - 3723-IX

5. Апопій І.В. Сімейне право України: навчальний посібник: 2-гу видання перероблене та доповнене. – Київ : Центр учбової літератури, 2011. – 360 с.
6. Дякович М. М. Сімейне право : навчальний посібник / М. М. Дякович. – Київ : Правова єдність, 2009. – 512 с.
7. Лепех С. М. Сімейне право України : навчальний посібник / С. М. Лепех. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 318 с.
8. Науково-практичний коментар Сімейного кодексу України. / За ред. Ю.С. Червоного. - К.: Істина, 2003. - 464 с.
9. Ромовська З. В. Українське сімейне право : підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / З. В. Ромовська. – К. : Правова єдність, 2009. – 500 с.
10. Сімейне право України (у схемах): Навч. посібник. - К.: Атіка, 2005. - 160 с.
11. Сімейне право України: Підручник / За заг. Ред. В.П. Мироненко. – К.: Правова єдність, 2008. - 477с.
12. Сімейне право України: Підручник / Л.М. Баранова, В.І. Борисова, І.В. Жилінкова та ін.; За заг. ред. В.І. Борисової та І.В. Жилінкової. - К.: Юрінком Інтер, 2004. - 264 с.
13. Сімейне право України: Підручник/ За ред. Гопанчука В,С. - К.: Істина, 2002. - 304 с.
14. Сімейне право України: Підручник/ За ред. Ю.С. Червоного. - К.: Істина, 2004. - 400 с.
15. Сімейний кодекс України. Науково-практичний коментар / За заг. ред. Фурси С.Я. – К.:Видавець Фурса С.Я.:КНТ, 2023. – 1248 с.
16. Сімейний кодекс України. Науково-практичний коментар / За ред. І.В. Жилінкової. – Х.: Ксилон, 2008. – 855 с.
17. Дудко А.О. Сімейне право : підручник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 480 с.
18. Волкова Н. В. Захист сімейних прав та інтересів дитини у цивільному судочинстві : дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.03 / Волкова, Наталія Василівна. – Одеса, 2022. – 444 с.
19. Красник, К. С. Форми здійснення права особи на сім'ю за сімейним законодавством України : дис. ... д-ра філос.: 081, 08 / Катерина Сергіївна Красник; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. - Харків, 2020. - 217 с.
20. Вінтоняк Н. Д. Правова природа згоди подружжя при відчуженні корпоративних прав. Розвиток сучасного приватного права в країнах Європи: Матеріали VIII Міжнародного цивілістичного форуму (19-20 квітня 2018 р., м. Київ). Київ, 2018. С. 118-123.

Додаткова:

1. Антошкіна В. К. Договір про поділ майна подружжя, що є об'єктом права спільної власності / В. К. Антошкіна // Право України. – 2005. – № 8.
2. Антошкіна В. К. Договірне регулювання відносин з надання утримання між подружжям (колишнім подружжям) / В. К. Антошкіна // Право України. — 2004. – № 11.
3. Антошкіна В. К. Договірне регулювання майнових відносин подружжя / В. К.

Антошкіна // Право України. – 2005. – № 3.

4. Ариванюк Т. О. До питання про укладення угод за участю подружжя / Т. О. 8. Ариванюк // Право України. – 2021. – № 9.

5. Ариванюк Т. О. Правове регулювання відносин власності між подружжям : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес ; сімейне право ; міжнародне приватне право» / Т. О. Ариванюк. – К., 2002.

6. Афанасьєва Л. В. Аліментні зобов'язання інших членів сім'ї та родичів / Л. В. Афанасьєва // Вісник Луганського інституту внутрішніх справ МВС України. – 2002. – № 1.

7. Афанасьєва Л. В. Аліментні зобов'язання свояків, фактичних вихователів та вихованців / Л. В. Афанасьєва // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – Харків, 2002. – № 17.

9. Бикова О. Ю. Інститут заручин за Сімейним кодексом України / Молодь у юридичній науці : зб. тез доповідей Міжнар. наук. конф. [«Другі осінні юридичні читання»] / О. Ю. Бикова. – Хмельницький : Вид-во ХІУП, 2003.

10. Васильківська І. Сімейне виховання : правовий аспект проблеми / І. Васильківська // Право України. – 1998. – № 6.

11. Ватрас В. Суб'єктний склад правовідносин щодо імплантації ембріона дитини жінці із генетичного матеріалу подружжя / В. Ватрас // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : Матеріали ІХ регіональної наук.-практ. конф. (13–14 лютого 2023 р.). – Львів : Юрид. ф-т ЛНУ ім. Івана Франка, 2023.

12. Ватрас В. Правова природа таємниці усиновлення / В. Ватрас // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2002. – Спецвипуск.

13. Ватрас В. А. До питання про поняття сімейних правовідносин / Молодь у юридичній науці : зб. тез доповідей Міжн. наук. конф. [«Другі осінні юридичні читання»] / В. А. Ватрас. – Хмельницький : Вид-во ХІУП, 2003.

14. Глиняна К. М. Правове регулювання розлучення за сімейним законодавством України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес ; сімейне право ; міжнародне приватне право» / К. М. Глиняна. – Одеса, 2006. – 20 с.

16. Гурська Т. Охорона здоров'я і репродуктивні права жінок (цивільно-правовий аспект) / Т. Гурська // Підприємництво, господарство і право. – 2003. – № 2.

17. Гурська Т. Право жінок на охорону репродуктивного здоров'я / Т. Гурська // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2002. – № 2.

18. Гусак П. Моральні та правові аспекти допоміжних репродуктивних технологій / П. Гусак // Вісник Інституту родини і подружнього життя Львівської Богословської Академії. – 2001. – № 2.

19. Дзера О. Деякі проблеми врегулювання відносин власності подружжя в новому Сімейному кодексі України / О. Дзера // Юридична Україна. – 2003. – № 1.

20. Гусак П. Моральні та правові аспекти допоміжних репродуктивних технологій / П. Гусак // Вісник Інституту родини і подружнього життя Львівської Богословської Академії. – 2001. – № 2.

21. Дзера О. Деякі проблеми врегулювання відносин власності подружжя в новому Сімейному кодексі України / О. Дзера // Юридична Україна. – 2003. – № 1.

22. Вінтоняк Н. Корпоративні відносини в аспекті відносин між подружжям. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 10. С. 10-14.

Інформаційні ресурси:

1. <http://portal.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України.
2. <https://www.president.gov.ua> – Офіційне інтернет-представництво Президента України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний портал Кабінету Міністрів України.
4. <http://land.gov.ua> – Офіційний сайт Державної служби України з питань геодезії
5. <http://www.pravoua.com.ua> – Офіційний сайт журналу «Право України».
6. <http://www.yurpraktika.com> – Сайт газети «Юридична практика».
7. <http://lib.rada.gov.ua> – Сайт бібліотеки Верховної Ради України.
8. <http://www.nbuv.gov.ua> – Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.

Рецензія на робочу програму (силабус) ОК Сімейне законодавство та правові засади соціального захисту дитини

Розроблену викладачем кафедри приватного та соціального права К. Горбачовою

Рецензія на робочу програму (силабус) ОК Сімейне законодавство та правові засади соціального захисту дитини

Розроблену викладачем кафедри приватного та соціального права К. Горбачовою

(назва)

(ПІБ)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проєктної групи ОП «Соціальне забезпечення» Наталія ВОЛЧЕНКО

(назва)

(ПІБ)

(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	✓		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	✓		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	✓		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	✓		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	✓		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	✓		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	✓		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	✓		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	✓		
Література є актуальною	✓		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	✓		

Рецензент (викладач кафедри) ПтаСП
(назва)

В. СТРЕЛЬНИК
(посада, ПІБ)

(підпис)